

“L’objectiu és que la gent no pare de ballar”

Tant fan referència a Songoku com a Llir entre cards: les lletres d’Orxata Sound System juguen amb els significats, les translacions i el surrealisme. Diuen que fan ‘postbakalao’, beuen d’allà on els plau, s’ho passen bé i es nota. En parlem amb un dels seus membres, Carles Soler, ‘Biano’.

Més que no pas com un grup, us definiu com a “col·lectiu musical”.

—Des del començament, la idea era que fora molt més que un grup, que sembla un terme més tancat. I nosaltres no ens tanquem: perquè no som sempre els mateixos membres, sinó que anem fluctuant, i també perquè fem participar la gent.

—Com funciona aquesta participació?

—Ja fou un experiment del primer disc: ficàrem una *wiki* a la nostra web i la gent hi podia modificar les lletres igual com modifica articles de la Viquipèdia. Ara ho hem tornat a fer en un Google Docs. De fet, moltes de les frases curioses de les nostres cançons vénen d’aquesta participació.

—El toc surrealista és responsabilitat col·lectiva, per tant?

—Bé, també és marca de la casa. Però hi ha gent que ha entrat al nostre

EL TEMPS

rotlle i que han fet versos com si foren nosaltres. Fins que ja costa molt de diferenciar què fa l'un i què fa l'altre. És clar que potser després també modifiquem les seues propostes, perquè no s'han acabat de fixar en la rima o en la mètrica, o per la raó que siga. Però fa alegria reconèixer en un concert versos que tu has proposat, no?

—**Sou el paradigma del codi obert!**

—És només la filosofia de trencar barreres entre creador i usuari. El *copyleft* hi ajuda: són llicències que promouen que pugues estudiar, copiar i modificar l'obra. La gent hi participa i, tot i que els més compromesos sempre hi tenim la darrera paraula, l'usuari s'hi pot sentir molt més a prop que en un grup tradicional. La relació no és unidireccional.

—**Publiqueu totes les cançons a internet, sota llicència *creative commons*.**

—Internet té un paper importantíssim per a nosaltres. Al principi tot era una mica per a veure què. Vàrem experimentar mesclant cant tradicional amb electrònica, que d'entrada pensàvem que no triomfaria gaire. Quan començarem, el 2003, tot això de les llicències era ultraverge. Però érem usuaris de Linux, estàvem convençuts que el coneixement havia de ser lliure i vàrem dir que si fèiem un grup també seria així. Per això des del principi ja penjarem les cançons a internet, debades. El grup estava encara per acabar de formar i començarem a rebre missatges de gent que ja s'hi interessava! Realment l'ús d'internet ens ha donat molt de *feedback* des del començament. Potser si no ho haguérem fet el projecte hauria quedat en no res.

—**També feu discos en edició física?**

—La maqueta fou física. El disc *1.0*, també. Ara, que preparem el *2.0*, n'anem fent versions beta: tenim el màxi *2.0 beta 1* i el *2.0 beta 2*.

—**Beta?**

—Versions que encara no estan llestes. Un altre experiment. Hem mesclat en bons estudis, hem masteritzat... ho hem dissenyat perquè cada màxi siga un bon producte. Enregistrem les cançons, les rodem, mirem com funcionen, les reaccions de la gent, si hi hem de canviar res i d'aquí a un temps ja eixirà el disc.

—**Per bé que en un concert pugui semblar que tot va a raig, poseu molta cura en les formes.**

—Sempre treballem prou l'estructura poètica, sí. De vegades la ritma no és òbvia, de vegades la destruïm, de vegades hi ha rima interna... La mètrica sí que la tractem molt estrictament, perquè fem una música molt rítmica i la lletra hi ha d'anar compassada.

—**I us inventeu paraules.**

—[Somriu] Sí.

—**Austerritja?**

—Ve de l'alemany, encara que en l'original no s'escriga així, evidentment. *Jamelga austerritja* és xicona austríaca. És que eixa lletra la férem allà, a Àustria. Hi ha moltes paraules que no trobaràs al diccionari. Amb

Palau [Jordi Palau, *Drut*, cantant i xòuman] ens coneguèrem als *scouts* i després, durant molts anys, hi hem estat monitors. Molts dels termes que fem servir no són invenció nostra, sinó dels xiquets.

—**A més d'inventar-vos paraules jugueu amb moltes llengües.**

—És que també parlem així, ens ix natural. *Catalanglish* i etcètera. Hem penjat vídeos de quan anàrem per Europa i la gent quedava *flipada* perquè no entenia la meitat de les coses que deïem dins la furgoneta. I, tot i que de vegades ens frenem prou, a les cançons intentem aprofitar-ho. "Me la fiques mor", per exemple, que ve de "me la fica *morci-liona*". Encara que quede un poc fàl·lic, ho fem servir per a moltes coses: si ens

La prova del 9

1. Ximo Bayo

—Crea sentiments contraposats, però és una figura internacional valenciana i un referent.

2. València

—Casa nostra. Ens l'estimem i moltes de les lletres hi van dedicades.

3. Linux

—Sense Linux no hauria eixit Orxata. Gràcies a Linux hem conegut tota una forma d'entendre la cultura i el coneixement.

4. Pedra, paper o tisores?

—Ho cantem per reivindicar la nostra infància i la importància de les coses orgàniques, del contacte. Tan importants són els àtoms com els bits.

5. Joan Monleon

—Sempre l'hem recordat amb molt d'afecte. També crea sentiments contradictoris, però trobe que ha fet molt per la cultura i la llengua. Les seues *variétés* eren dels millors programes que s'han emès a Canal 9.

6. Llengua

—La nostra situació és dura, però ens l'estimem molt, la llengua. No ens plantegem parlar-ne cap altra que no siga el català, que és la nostra. Però la llengua és un joc i si no hi jugues es mor. Defensem la llengua fent-la servir, estirant-la i jugant-hi.

7. ACTV

—Una peça dins un tot. Una de les discoteques més d'avantguarda que hi havia. Hem fet una adaptació del seu logo. Mereix un homenatge.

8. Grills

—La major part de les lletres les fa Palau. Ell llig molta poesia i potser són un referent estellesià. Hi ha moltes al·lusions als clàssics. Els assumim tots. Com és que ací no es llig *El virgo de Vicenteta* a Filologia? Ni Estellés a Catalunya? Jo al·lucine.

9. Directe o digital?

—El directe dona sentit a la vida. Les coses que pots sentir dalt d'un escenari, amb la gent allà, no són comparables a penjar un arxiu a internet. Ara, també és cert que mai no s'han fet tants directes com en l'era digital. Va tot lligat. Com sempre. Bits i àtoms.

agrada un menjar o una pel·li o qualsevol cosa, me la fica mor.

—**Hem parlat de lletres. Falta la música: una definició?**

—Nosaltres, si cal posar-hi una etiqueta, en diem *postbakalao*. Per reivindicar l'electrònica valenciana, per mostrar que fem una música amb tradició. Encara que els trets que pugua tenir de *bakalao* pur siguen anecdòtics: potser hi ha alguns *sintes* i algunes estructures, però realment xuplem molt més d'unes altres parts del món. Tenim motes influències: el drum and bass, el techno, el doop, el hip-hop, últimament el kuduro, el funk, el reggaeton...

—**I el punk.**

—Sí. Palau i jo, que ens coneixem de més temps, abans teníem un grup de ska-punk, que es deia Fàstic. Hi ha algunes cançons d'Orxata que vénen d'allà i, d'alguna manera, l'essència es manté: l'opció de fes-t'ho tu mateix, o l'estètica, l'actitud damunt de l'escenari... ho mantenim.

—**No us esteu de res.**

—No, eh? [Un altre somriure.] Tampoc no fem res que no es faça pel món, però. Potser si hi ha cap sorpresa és que es faça al País Valencià, i, sobretot, en català.

—**És que ens havíem oblidat de ballar en català?**

—La nostra norma és que si fem una cançó, que siga ballable. Això ens defineix. L'objectiu és que la gent balle. De vegades les cançons són més lentes, de vegades més ràpides, però el cas és que la gent pugua moure el cap o el peu o allò que siga, que no paren de ballar en tot el concert.

“En diem ‘postbakalao’ per mostrar que fem una música amb tradició”

EL TEMPS

—**I l'humor és imprescindible?**

—Encara que les lletres a vegades siguen fins i tot violentes o que el tema no siga per a riure, l'alegria no te l'han de llevar. No volem perdre aquesta manera de fer: l'alegria, la il·lusió, el bon humor. I la gent se'n va del concert amb una sensació positiva. Sempre.

—**Com vàreu fer la tria del nom?**

—Buscàvem alguna cosa que diguera d'on som. Com que una de les nostres grans influències és Pomada, pensàrem que, en homenatge, també volíem el nom d'una beguda. I com que tots som de l'Horta nord, de seguida ho vàrem veure clar, perquè si hi ha alguna cosa que la defineix és la xufla. I ens agradava aquesta contraposició de la cosa orgànica amb l'electrònica.

—**De fet, el logotip del test amb l'endoll ja ho sintetitza, això...**

—Hi pensàrem durant molt de temps, en el logo. Una xufla és, per definició, una cosa amorfa, no semblava adequada per a fer-ne un logo. I Pomada ja havia gastat el got, era massa repetit.

—**Us hi mireu prou, en la qüestió gràfica.**

—Sí. La primera cosa que férem fou la web. Després edicions físiques, amb cartells i més, també ho hem treballat. I hem fet ofensives al carrer enganxant el logo i coses així. Ens faltava el vídeo. Quan ens hi hem posat hem intentat fer-ho bé.

—**I per què nanovídeos?**

—Tocàrem per Europa: quatre concerts. Com que ens feia vergonya dir-ne gira, doncs au, nanogira: per menuda i per allò que diem en valencià: “ie nano!”. I ja està: els vídeos que férem a la nanogira són nanovídeos.

—**Feu technoalbades, no demanaré que trieu entre cant d'estil i ACTV...**

—Quan començàvem amb el grup aní a aprendre a fer música electrònica i a cantar *albaes*. Reivindiquem totes dues coses com a tradicions valencianes.

Núria Cadenes

Cines Babel

Vicente Sancho Tello, 10. · València

de Louis Psihoyos

The Cove

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS : 4,40 € De dilluns a dijous i 6€ cap de setmana. <small>(Cal acompanyar el justificant de pagament)</small>	Si ets lector d'EL TEMPS: 5,60€ de dilluns a dijous excepte vespra de festiu i festius.
---	---

VERY POWERFUL... Indignant and forceful.
 'The footage is staggering' Passionate, exciting and inspiring.
 'A cross between Tipper and 'The Bourne Identity'.
 'A remarkable example of a movie which is being presented in more than one language'.
 Moves you, engages you, thrills you, enrages you.
 Riveting... a classic espionage tale!
 Pure cinema. A paranoid thriller that demands to be seen.
 An astonishing work